

Maak kennis met de *Bijbel in Gewone Taal*

Toelichting bij Powerpoint presentatie

Bent u enthousiast over de *Bijbel in Gewone Taal* en wilt u anderen met deze vertaling laten kennismaken? Dan kunt u een presentatie geven over de Bijbel in Gewone Taal, met behulp van dit document en de bijbehorende powerpoint. De nummering in deze tekst loopt gelijk met de nummers van de dia's van de powerpoint. Voor een presentatie van 15 minuten beperkt u zich tot dia 1 t/m 8, en slaat u de extra informatie in de tekst over.

Voor een presentatie van 30 minuten toont u alle dia's en behandelt u alle informatie. N.B. Deze presentatie biedt alleen een kennismaking met de *Bijbel in Gewone Taal*. Het is dus geen vertaalworkshop.

1 - Maak kennis met de *Bijbel in Gewone Taal*

In deze presentatie maakt u kennis met de *Bijbel in Gewone Taal*.

2 - Wat is de *Bijbel in Gewone Taal*?

De *Bijbel in Gewone Taal* is een vertaling van de hele Bijbel, het Oude en Nieuwe Testament.

De vertaling is gemaakt vanuit de Hebreeuwse en Griekse brontekst.

Er is gewone taal gebruikt, zodat de vertaling duidelijk en begrijpelijk is voor iedereen.

De *Bijbel in Gewone Taal* is een vertaalproject van het Nederlands Bijbelgenootschap.

Deze nieuwe vertaling wordt 1 oktober gepresenteerd en is daarna voor iedereen beschikbaar.

3 - Dezelfde Bijbel - nieuwe taal

De *Bijbel in Gewone Taal* is iets nieuws: er is geen enkele vertaling die steeds gewone taal gebruikt.

Gewone taal is taal die we allemaal dagelijks gebruiken als we iets vertellen of uitleggen.

Het gaat om:

- Gewone, bekende woorden.

Extra informatie. Voorbeelden van de keuze voor gewone woorden: 'woede' of 'boosheid' is gewoner dan 'toorn' of 'gramschap'; 'iets hebben' is gewoner dan 'over iets beschikken', 'maken' is gewoner dan 'vervaardigen'. Zo zijn er talloze voorbeelden te geven.

- De zinnen zijn niet te lang, ze lopen goed, en ze zijn helder opgebouwd.
- Duidelijke verbanden: je begrijpt wat de zinnen met elkaar te maken hebben, door woorden als: daarom, want, maar, toen, daarna.
- Duidelijke verwijzingen: het is duidelijk over wie en wat het gaat in de tekst en waar het zich afspeelt.

Extra informatie. Het is in de *Bijbel in Gewone Taal* dus altijd duidelijk wie 'hij' is, of 'die', of 'daar'. En als het niet duidelijk zou zijn, wordt er in de *Bijbel in Gewone Taal* altijd een naam of onderwerp ingevuld.

- Overzichtelijke indeling van de tekst: de tekst is ingedeeld in korte stukken met een opschrift dat de kern noemt van het stuk wat volgt.

4 – Waarom een vertaling in gewone taal?

Een vertaling zoals de *Bijbel in Gewone Taal* is er nog niet: een bijbel die duidelijk is voor een heel breed lezerspubliek. En er is wel behoefte aan:

- Veel mensen willen graag een vertaling die duidelijk en direct begrijpelijk is.
- Veel mensen vinden het prettig om de Bijbel te lezen zonder dat het moeite en inspanning kost.
- Veel mensen lezen de Bijbel als een boek dat over henzelf gaat. Daarom houden ze van een vertaling die dichtbij komt en aansprekend is door de herkenbare taal. Dat is precies wat de *Bijbel in Gewone Taal* biedt.

5 – Voor iedereen

Voor wie is de *Bijbel in Gewone Taal*? Voor een heel breed lezerspubliek: iedereen die graag een duidelijke bijbel leest.

- Voor sommige lezers zal dit de Bijbel worden, omdat deze vertaling precies aansluit bij hun behoefte of hun voorkeur. Voor anderen zal het een waardevolle aanvulling zijn.
- De *Bijbel in Gewone Taal* is geschikt voor nieuwe lezers die kennis willen maken met de bijbelse verhalen. De *Bijbel in Gewone Taal* is ook geschikt voor ervaren bijbellezers die zich verder willen verdiepen in de Bijbel. Want ook de moeilijkste teksten van de Bijbel, zoals de brieven van Paulus, zijn in de *Bijbel in Gewone Taal* goed toegankelijk.
- De *Bijbel in Gewone Taal* is geschikt om met elkaar te lezen en samen over de tekst te praten, want iedereen kan meedoen, wat zijn leeftijd, opleiding of achtergrond ook is.

6 – Betrouwbaar

De *Bijbel in Gewone Taal* is een echte en volwaardige vertaling uit de Hebreeuwse en Grieks bronteksten. Een groep van 12 vertalers van het Nederlands Bijbelgenootschap heeft deze vertaling gemaakt. De vertalers zijn expert op het terrein van de bijbelse talen of expert in het Nederlands, en dan vooral de gewone taal.

De vertalers hebben ruim zeven jaar aan deze vertaling gewerkt, met deskundigheid en met liefde voor de Bijbel. Ze maakten bij hun vertaalwerk ook gebruik van de ervaringen met De Nieuwe Bijbelvertaling.

Extra informatie. Het vertaalwerk betekent een intensieve samenwerking. Eerst wordt de precieze betekenis van de Hebreeuwse of Griekse tekst vastgesteld. Daar is soms veel studie voor nodig. Daarna wordt gekeken wat de beste formulering is in het Nederlands. Voor de *Bijbel in Gewone Taal* betekent dat: de duidelijkste formulering in gewone woorden.

Van tevoren is een vertaalaanpak vastgesteld, een methode voor het vertalen in gewone taal. Die zorgt ervoor dat het eindresultaat een vertaling is die betrouwbaar, begrijpelijk én aansprekend is.

7 – Geschikt voor veel situaties

De *Bijbel in Gewone Taal* is bruikbaar in allerlei situaties. Je kunt deze vertaling goed gebruiken om zelf bijbel te lezen. Het leest vlot en prettig.

De vertaling is ook geschikt om voor te lezen aan anderen. Je kunt de tekst makkelijk voorlezen, je struikelt niet over woorden. Voor de luisteraars is het altijd goed te volgen.

En juist de bekende, vertrouwde taal, kan mensen een bijzondere ervaring geven.

De vertaling is ideaal voor gespreksgroepen: iedereen kan meedoen en meepraten, omdat de taal geen drempel meer is.

De vertaling is nuttig voor studie. In vergelijking met andere vertalingen komt de betekenis

van de teksten in de *Bijbel in Gewone Taal* duidelijker naar voren.

De *Bijbel in Gewone Taal* is heel overzichtelijk: je ziet aan de kopjes meteen waar een stuk over gaat, en je kunt dus snel wat opzoeken. Daardoor is dit een geschikte vertaling voor direct gebruik, ook op het scherm.

De *Bijbel in Gewone Taal* is dus een zeer bruikbare vertaling: voor thuis, op school, in het pastoraat en in de kerk.

8 – De tekst komt dichtbij

Wat maakt de *Bijbel in Gewone Taal* zo bijzonder? De ervaring dat de tekst heel dichtbij komt. Het lezen wordt een ontmoeting. Een ontmoeting met bijzondere personen, met prachtige verhalen, en met teksten die je bijblijven.

De tekst komt heel dichtbij in de *Bijbel in Gewone Taal* – dat willen deze beelden laten zien.

U ziet hier uitspraken van échte bijbellezers. U kunt ze leren kennen op de website van de *Bijbel in Gewone Taal*.

9 – De *Bijbel in Gewone Taal* in vier voorbeelden

- Genesis 23:17-18
- Psalm 46:2-4
- Psalm 139:9-10
- 2 Korintiërs 5:17-18

*N.B. Deze voorbeelden zijn bedoeld om mensen kennis te maken met de *Bijbel in Gewone Taal*. Ze zijn niet bedoeld om in detail te bespreken. Als iemand er dieper op in wil gaan, kunt u zeggen: Dit valt buiten deze presentatie ter kennismaking. Wie meer wil weten kan terecht op www.bijbelingewonetaal.nl en in publicaties over de *Bijbel in Gewone Taal*.*

10 – Een fraaie volzin ...

“Zo ging de akker van Efron in Machpela, in de buurt van Mamre, met de grot en met alle bomen op dat stuk land, als rechtmatig eigendom over op Abraham, ten overstaan van alle Hethieten die in de stadspoort aanwezig waren.”

De Nieuwe Bijbelvertaling biedt een fraaie volzin. Een lange zin, prachtig Nederlands, maar niet makkelijk. Je moet er echt even over nadenken.

11 – ... wordt direct duidelijk

“Zo werd Abraham de eigenaar van het stuk land van Efron, en van de grot en de bomen op het land. Alle Hethieten bij de stadspoort hadden gezien dat Abraham dat stuk land kocht. Het land lag in Machpela, in de buurt van Mamre.”

De volgorde van informatie is veranderd. Eerst de hoofdzaak (Abraham wordt eigenaar van het stuk land) en daarna de rest. De zinnen in de *Bijbel in Gewone Taal* zijn niet altijd heel kort, maar wel altijd helder. En de tekst loopt goed.

Wat geldt voor dit voorbeeld uit Genesis geldt voor de hele Bijbel: in de *Bijbel in Gewone Taal* is iedere zin uit de brontekst stap voor stap opnieuw geformuleerd, en opgebouwd in gewone taal.

12 – Prachtige poëzie...

“God is voor ons een veilige schuilplaats,
een betrouwbare hulp in de nood.
Daarom vrezen wij niet, al wankelt de aarde
en storten de bergen in het diepst van de zee.

Laat de watervloed maar kolken en koken,
de hoge golven de bergen doen beven.”

Deze passage uit Psalm 46 is prachtig in *De Nieuwe Bijbelvertaling*. Ritmisch, beeldend en met sterke klankeffecten. De boodschap zit verpakt in de poëzie.

13 – ... wordt mooi en helder

“Bij God zijn wij veilig.
Hij helpt ons als we in nood zijn.
We hoeven niet bang te zijn,
ook al beeft de aarde,
ook al vallen de bergen in zee.
Laat de zeeën maar bulderen,
laat de bergen maar beven,
wij zijn niet bang.”

In de *Bijbel in Gewone Taal* wordt de boodschap als het ware uitgepakt, zodat die duidelijk overkomt. De duidelijkheid staat voorop. De tekst wordt eenvoudiger, de taal wordt directer. Maar ook gewone taal kan poëtisch zijn. Je voelt het ritme, de klankherhaling – bang, bergen, bulderen, beven – en de verzorgde stijl.

En dat laatste zinnetje ‘wij zijn niet bang’ is heel behulpzaam. Dat is exact wat de brontekst wil zeggen. Door dat expliciet te maken, komt de boodschap sterk over.

Extra informatie. Je ziet dat de eerste regel in de *Bijbel in Gewone Taal* anders is dan in de *NBV* – de metafoer van God als een schuilplaats (*NBV*), is in de *Bijbel in Gewone Taal* op een directere manier weergegeven: ‘bij God zijn wij veilig’. Dat is wat deze metafoer hier betekent.

14 – Beeldspraak om bij stil te staan ...

“Al verhief ik mij op de vleugels van de dageraad,
al ging ik wonen voorbij de verste zee,
ook daar zou uw hand mij leiden,
zou uw rechterhand mij vasthouden.”

In de Bijbel komt veel beeldspraak voor. Dat levert mooie taal op, maar soms is die moeilijk te doorgronden. Zoals hier: ‘zich verheffen op de vleugels van de dageraad’. Prachtig, maar wat betekent het?

Kijk naar de tweede regel: met de verste zee wordt het uiterste westen bedoeld. Met de vleugels van de dageraad juist het uiterste oosten, de plaats waar de zon opgaat.

Extra informatie. In de tijd van de Bijbel werd de zon vaak afgebeeld als een schijf met vleugels, daar is dit beeld op gebaseerd.

15 – ... wordt direct toegankelijk

“Ik kan naar de plaats gaan waar de zon opkomt.
Ik kan naar de plaats gaan waar de zon ondergaat.
Maar ook daar zal uw hand mij leiden,
ook daar houdt uw hand mij vast.”

De *Bijbel in Gewone Taal* kiest voor duidelijkheid. Maar de formulering wordt niet simpelweg: ‘ik kan naar het oosten of naar het westen gaan’. Nee, de formulering blijft beeldend, maar op zo’n manier dat het doel wordt bereikt: een tekst die begrijpelijk is voor iedereen.

16 – Teksten die moeite kosten

De brieven van Paulus horen bij de moeilijkste teksten van de Bijbel. Ook die teksten zijn in de *Bijbel in Gewone Taal* toegankelijk. Inhoudelijk zijn die brieven nog steeds niet makkelijk. De Bijbel is nu eenmaal geen makkelijk boek. Maar je kunt deze teksten nu lezen in begrijpelijke taal.

17 Daarom ook is iemand die één met Christus is, een nieuwe schepping. Het oude is voorbij, het nieuwe is gekomen. 18 Dit alles is het werk van God. Hij heeft ons door Christus met zich verzoend en ons de verkondiging daarover toevertrouwd.

Dit is *De Nieuwe Bijbelvertaling*. Het is een prima vertaling, maar niet eenvoudig:

- ‘het’ oude en ‘het’ nieuwe – wat is dat?
- in de laatste zin staat twee keer ‘ons’ – wie zijn dat? Gaat het twee keer om dezelfde mensen?
- ook ‘één zijn met Christus’ en ‘een nieuwe schepping zijn’ is lastig.

17 – ... worden goed begrijpelijk

17 Iedereen die bij Christus hoort, hoort bij het nieuwe leven. De oude tijd is voorbij, de nieuwe tijd is gekomen. 18 Daar heeft God voor gezorgd. God heeft ervoor gezorgd dat het weer goed is tussen hem en ons, dankzij Christus. En hij heeft mij de opdracht gegeven om dat goede nieuws aan iedereen te vertellen.

In de *Bijbel in Gewone Taal* is deze tekst duidelijk. Er worden gewone woorden gebruikt. En je ziet nu dat de ene ‘ons’ betekent ‘wij allemaal’, alle gelovigen. En dat Paulus met het tweede ‘ons’ zichzelf bedoelt. Zulke verduidelijkingen – die expliciet maken wat de tekst wil zeggen – helpen de lezer om grip te krijgen op moeilijke teksten. De *Bijbel in Gewone Taal* geeft de lezer toegang tot de tekst, op een manier die voor iedereen begrijpelijk is. Dat is het bijzondere van deze vertaling.

18 – Prediker 1:14: zoek de *Bijbel in Gewone Taal*

U hebt kennisgemaakt met de *Bijbel in Gewone Taal*. We sluiten deze presentatie af met een testje. U ziet hier vier versies van Prediker 1:14. En de vraag is: welke van de vier is de *Bijbel in Gewone Taal*?

[Lees de vier teksten voor]

1 “Ik heb alles gezien wat onder de zon gebeurt, en vastgesteld dat het niet meer is dan lucht en najagen van wind.”

2 “Ik bekeek wat men hier op aarde allemaal ondernam: alles bleek zinloos, grijpen naar wind.”

3 “Ik heb gezien wat de mensen op aarde doen. Het is allemaal zo zinloos. Je bereikt er niets mee.”

4 “Alle arbeid is een opeenvolging van zinloosheid, het bouwen van luchtkastelen.”

[Laat de deelnemers raden]

Eerst vertel ik welke vier vertalingen we hier zien, in willekeurige volgorde: De *Bijbel in Gewone Taal*, de *Groot Nieuws Bijbel*, de weergave van *Het Boek*, en *De Nieuwe Bijbelvertaling*. Wat is wat?

[Laat de deelnemers raden, en loop daarna de vier vertalingen bij langs]

1 = *NBV*. Behoud van brontekstbeelden: onder de zon, lucht en najagen van wind; mooie taal.

2= *GNB*. Beelden deels behouden en deels vereenvoudigd (onder de zon > op aarde).
Taalgebruik nog steeds vrij moeilijk.

3= *Bijbel in Gewone Taal*. Gewone woorden, korte zinnen, beelden naar hun betekenis
vertaald.

4= *Het Boek*. Verder af van de brontekst (niet meer 'ik heb gezien', niet meer 'onder de
zon/op aarde'). Geen makkelijk taalgebruik: ongewone woorden en een lange zin.

Wat laat dit voorbeeld zien? Ten eerste: De *Bijbel in Gewone Taal* volgt het spoor van *De
Nieuwe Bijbelvertalingen* en de *Groot Nieuws Bijbel*. Het is een betrouwbare, zorgvuldig
gemaakte vertaling. Ten tweede: De *Bijbel in Gewone Taal* is zonder meer de duidelijkste
vertaling die er in het Nederlands beschikbaar is.

19 – Meer weten?

Kijk op de website: www.bijbelingewonetaal.nl.

Tijd over? Lees nog een passage voor uit de *Bijbel in Gewone Taal*. Voorbeeldteksten zijn
beschikbaar op www.bijbelingewonetaal.nl.

Dank voor uw inzet voor de *Bijbel in Gewone Taal*.

Bijbel in
Gewone
Taal